

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden este (vasárnap kivételével).

Árma mindenütt 1 krajczár.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hozva vagy vidéken postai útdíjjal: egy hónapra 60 kr.

Esti Hírlap

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda
V. ker., Honvéd-tér 4. szám.

Szerkesztési órák:

Délután 10 óráig délután 3 óráig

Kiadóhivatal nyitva egész nap.

Szerkesztési telefon: 688.

Kiadóhivatali telefon: 882.

Budapest, nov. 10.

A bécsi egyetem bursensajtja ma délelőtt nagy tüntetést rendeztek a Badeni-kormány és Lueger ellen, Schönererék mellett. A tüntetők a parlament elé vonultak, és a rendőri ellenállás dacára behatoltak a lépcsőházba. Az ifjúság aztán elmozdult az egyetemre vonult.

A bevádolt perfidia.

A Bánffy-kormány hétfő óta hadi lábon áll a Badeni-kormányval. A peres állapotot a hadi állapotól csak a jogvívás eszközei különböztetik meg. Két koordinált, szövetségre utalt kormány harca egymással csakis peres állapot lehet. A per megindult ime a magyar s az osztrák kabinet közt s a döntő bíró közük természetesen a korona, ő felsége bölcsesége.

Mint fölperes a keresetet Bánffy Dezső indította meg. A kereset tárgya: indiskréció, magyarán kimondva: *Kofálkodás* oly érdekek rovására, amik közös megegyezéssel, kétoldalú kötelező alapján mindkét kormány indiskréciójára valának bízva, mert elsőrendű államérdekek ismertettek el.

Az alperes az osztrák kabinet, melynek egyik tagja: *Bilinski* pénzügyminiszter a költségvetési bizottságban a provizóriumról nyilatkozván, mult szombaton a magyar kormányra sérelmes, a kiegyezésre hátrányos, politikai tekintetben tapintatlan és perfid szóközi szabadosságokra ragadtatta magát. A magyar kormány az ellen mindjárt hétfőn órást emelt felhivatolással. De *Bilinski* pénzügyminiszter úgy vélte, hogy a sárba csuszamlás reparációjára legalkalmasab a sárban gázolás, — ezért tegnap a szombati hibát megismételte s a magyar kormányra ráduplázott.

Az osztrák pénzügyminiszter nyilatkozatai minden irányban ellentétbe jöttek Bánffy Dezső magyar miniszterelnök országgyűlési deklarációjával. *Bilinski* közel eshetőség gyanánt, fenyegetőleg emlegette a 14. §-sal való kormányzást, holott Bánffy azt mondta e szakszóló, hogy azzal élni Ausztriában nem akarnak, és csak vegső szükség esetén — amitől Isten óvjon — nyulnának hozzá sajnós kénytelenségből.

Ennél is súlyosabb *Bilinski* nyilatkozatainak az a része, amit a

végleges kiegyezésre vonatkozólag a szájából kiszalajtott. Most a provizórium áll napirenden, s nem a végleges kiegyezés. Ez utóbbiról a a kabinetek azt határozta, hogy nem nyilatkoznak róla nyilvánosan. Maga az osztrák kormány kérte a kereskedelmi szerződés s a kvótá-egyezmény közt a junktimot, s a kvótakérdés eldöntéseig a diszkreziót az egész kiegyezési tervezetre. A Bánffy-kormány mindkét irányban eleget tett az osztrák fél kívánságának. Saját taktikai érdekeit bántérbe szorítva, Magyarország jogos kíváncsiságát kielégítetlenül hagyva, mélyen hallgatott máig a kiegyezési alkudozások eredményéről. S ime: aki a diszkreziót kérte, óhajtotta s maga indítványozta, az osztrák kormány *Bilinski* pénzügyminiszter után elköveti az indiskreziót.

Némi mentsége *Bilinski*nek, hogy az osztrák kabinet mai nyomorúságos helyzetén, nagy szorultságán segitendő, belétevédt ebbe a tilos-területbe. De ha bakot lőtt is benne, ezt csak orvvadász minőségben tehetette. Cselekményén a tilos cselekedet, az árulás, a politikai perfidia tényálladékanak az egész bélyege rajta van.

A magyar ministerek méltán indították meg a peres keresetet az osztrák kabinet ellen a korona előtt. Akit perfidián in flagranti rajta értek azzal nem működhetnek tovább, se közösen, sem párhuzamosan.

Ezt jelenti a nagy állami akció, mely *Jósika*, *Lukács László* ministerek Bécsbe érkezésével kezdődött, s Bánffy Dezső utánuk utazásával éri el a válságos fokok.

Ő felsége dönt. De a magyar ministereknek ez ügyben nem szabad perverztes gyanánt Bécsből visszajárni. Bánffy Dezső az *Aghardi*, s a *Kálnoky*-ügyben megmutatta, hogy nem az az államférfi, akivel perfid ellenfelek paczkázhatnak. A felséges ur pedig egész életében gyűlölte a perfidiát s mindig szigorúan büntette.

Lehet, hogy a Badeni-kormány nem bűnds, és kész dezavualni a pénzügyminisztert, akit beütása cserben hagyott, az idegesség az egyensúlyból kibillentett s államférfi állásában végnaszonyára lett, kinek ellenőrizetlenül eljár a szája.

Ezt ő felsége elítél a vizsgálót lesz hivatva kideríteni. Annyi kétségtelen, hogy az osztrák kormányt halvgézte immár Magyarországgal is összeütközésbe hozta. S ha egyéb

hajt nem tudná is reparálni, ez utóbbi hibát feltétlenül *expialnia* kell.

Budapest, november 10.

× *Bánffy Bécsben.* Bánffy Dezső báró miniszterelnök ma délután Bécsbe utazik, a hánnan csak pénteken tér vissza Budapestre.

× *A monzai utazás.* Bécsből telefonálja tudósítónk: Ma délelőtt 11 órakor a király külön kihallgatáson fogadta *Golshovszky* gróf, közös külügyminisztert, ki *monzai utazásáról* referált ő felségének.

× *Nincs intendáns!* Több ízben felmerült az utóbbi napokban az a hír, hogy az operaház s a nemzeti színház intendánsi állását legközelebb betöltik. Mint megbízható forrásból értesülünk, erről ez idő szerint egyáltalában szó sincs, mert elhatározott dolog, hogy a *mostani provizóriumot* tovább is *fontartják*, amíg a kormánybiztos a két műintézet és a városi színház ügykezelését és pénzügyi viszonyait annyira meg nem ismeri, hogy tapasztalatai alapján a külügyminiszteriumban az intendáns kinevezése után a kellő ellenőrzést folytathassa. *Erről még néhány hónapra van szükség* és így a felmerült személyi kombinációk alap nélkül valók.

× *A gyula választás.* A *Kossuth* Ferencz előkete alatt álló függetlenségi és 48-as országgyűlési párt ma esti értekezletén ki fogja jelenteni, hogy *Gyula Bartha* Miklóssal szemben jelöltet nem állít, s *Bartha* Miklós jelöltségét erőleséig támogatni kész.

× *Fiumei hangulat.* Az *O. É.* jelenti, hogy Fiumében az olcsai politikusok által félrevezetett nép azt hiszi, hogy a kormány Fiumét el akarja magyarosítani. Ezért ivogatott hangulatban várják a bekövetkezendő eseményeket. — A reggeli lapoknak ama híre, hogy *Hadik* Endre gróf a fumei kormányzó állásra volna kizemelve, legbiztosabb forrásból rejt értesítésünk szerint teljesen alaptalan.

× *A magyar delegáció megalakulása.* A magyar delegáció tagjai ma délután egy órakor *Nádkó Kálmán* gróf előkete alatt értekezletet tartottak a képviselő ház I. számú termében. Ezen a delegáció elnökevé kijelölték *Szapáry* Gyula gróft, alelnökké *Széll* Kálmánt, jegyzőkké, *Rudnyánszky* József bírót, *Münnich* Aurélt és *Hegedűs* Sándort, háznaggyá pedig *Wodianer* Albert bárót. Kijelölték továbbá az egyes albizottságok tagjait. A beosztás a multhoz képest annyiban változott, hogy *Keglevich* István gróf a külügyi bizottságból a hadügyi bizottságba került. Az új delegátusok közül *Dániel* Gábot a külügybe, *Klobusiczkyt* a külügybe, *Mik-*

lós Ödönt a hadügybe, *Molnár* János prelatust a hadügybe, *Radó* Kálmánt a hadügybe, *Bozenberg* Gyulát a tengerészetbe végül *Thorocskány* Miklós gróft a tengerészetbe és a zárszámadásaiba tették. A főrendi delegátusok közül *Nikolics* Fedor báró és *Széchényi* Imre gróf a hadügybe, *Essterházy* Miklós Mórict gróf és *Szaty* János gróf pedig a külügybe kerültek.

Országgyűlés.

Ma ülés volt ugy a főrendiházban, mint a képviselőházban. A főrendiházban a delegáció tagjait választották volt, a képviselőházban pedig *Kossuth* Ferencz interpellálta a *Bilinski*-ügyben a miniszterelnököt. Az ülésekről szóló tudósításaink a következők:

A főrendiház ülése.

A főrendiház ma délelőtt 11 órakor tartott ülésében választotta meg a delegáció tagjait, akiket az ülést megelőző értekezleten jelölték ki.

Tóth Vilmos elnököt s a főrendiház elé terjesztette a képviselőház átiratát a mult évi zárszámadásokról s a delegációk megválasztásáról.

A miniszterelnök átirattal értesíti a főrendiházat, hogy ő felsége a delegációkat e hónap 16-ra hívta egybe. *Czirák* Antal gróf jegyző felolvassa a miniszterelnök átiratát s az elnök elrendeli a delegáció tagjainak megválasztását.

A szavazatok beadása után az elnök *Szapáry* István gróft, *Latinovics* és *Gáll* József jegyzőket kéri fel a szavazatok megszámlálására s tíz percnyi szünet után kihirdeti a választás eredményét.

A közös ügyek tárgyalására kiküldött országos bizottság rendes tagjává megválasztottak:

Apponyi Lajos gróf, *Bohus* Zsigmond báró, *Brankovics* György érsek-patriarka *Gáll* József, *Harkányi* Frigyes báró, *Keglevich* István gróf, *Lukács* Antal, *Nikolics* Fedor báró, *Pallavicini* Ede gróf, *Rudnyánszky* József báró, *Sannassa* József egri érsek, *Szapáry* Géza gróf kir. főudvarmester, *Szapáry* Gyula gróf, *Széchényi* Imre gróf (ifjabb), *Szaty* Nep. János gróf, *Vay* Béla báró, ifj. *Wodianer* Albert báró, *Zichy* Ágost gróf, *Essterházy* Miklós Mórict gróf, *Kussevich* Svetozár horvát-szlavon-dalmátországi főrendi képviselő.

Póttagokká: *Fircák* Gyula püspök, *Bánffy* György gróf kir. főajtónálómester, *Laszkury* Gyula, *Uray* Kálmán báró, *Széchényi* Bertalan gróf, *Keglevich* Oskár gróf horvát-szlavon-dalmátországi főrendi képviselő.

A megválasztottak 59 szavazatot kaptak *Essterházy* Miklós Mórict gróf kivételével, aki 54 szavazatot kapott.

A delegáció rendes tagjai sorában először vannak *Nikolics* Fedor báró és *Szapáry* Gyula gróf, akik különben a képviselőház részéről eddig is tagjai

voltak a delegációnak, legifjabb **Sandchényi Imre** gróf. **Seláry** nep. János gróf és **Esztérházy Miklós** Móricz gróf. A póttagok: **Bánffy György** gróf és **Kejzlerich Oszkár** gróf kivételével mind először választottak meg.

A delegáció múlt évi tagjai közül kimaradtak **Zichy Ándor** gróf és **Andrássy Aladár** gróf, akik maguk jelentették ki, hogy nem kívánják megválasztástukat, **Baththyányi Lajos** gróf és **Radó Kálmán**, akik képviselőkké választottak meg, utóbbi különben a képviselőház részéről tagja a delegációnak és végül az elbunyit **Secheny Antal** gróf.

A delegáció tagjait egyidejűleg választották meg egyhangulag az igazoló bizottság tagjának **Jókai Mórt** és a mentelmi bizottságba **Gyulai Pált**.

Az ülés a jegyzőkönyv hitelesítése után fél tizenkettőkor ért véget.

A képviselőház ülése.

Bilinski nevűtől vizsgáztatták ma a képviselőház folyosóján, mely már tizenegy órákor tele volt emberekkel, pedig az ülés csak félgyakor keződött. Sokan jöttek el, mert meglepetést vártak.

Es nem jöttek hiába, akik eljöttek. **Kossuth Ferencz** interpellált az osztrák pénzügyminiszter eljárása tárgyában.

— Ha már egyszer korrt ki a kormány álláspontja, mondta **Kossuth Ferencz** a folyosón, ne hagyjuk magára.

...Az ülés pontban félgyakor nyitotta meg az elnök s átadta a főrendiház üzenetét a delegátusok megválasztásáról majd pedig elhatározta a ház, hogy ülését bizonytalan időre elhalasztja.

Mielőtt az ülés jegyzőkönyvét felolvasták volna, **Kossuth Ferencz** előterjesztette interpellációját:

Mindnyájan tudjuk — úgy mond — hogy [az osztrák pénzügyminiszter a magyar alkotmány elveivel, homlokegyenest ellenkező nyilatkozatot tett. Ezzel szemben a magyar kormány kommunikált telt közöz, amelyet teljesen helyeslél, bár pártunk a mostani alkotmány megváltoztatására törekszik.

Az öreg **Madarász** nem állhatta meg, hogy közbe ne szóljon:

— Inkább ma, mint holnap!

Kossuth Ferencz pedig folytatta:

Mint hogy az osztrák pénzügyminiszter megvetéssel szól a magyar sajtóban közzétett felhivatalos kommunikációjáról, szükségét látom, hogy a miniszterelnök a képviselőházban fejtsse ki álláspontját. A következő kérdést intézem a miniszterelnökhöz:

Mi lesz a magyar kormány álláspontja akkor, ha Ausztriában a provizóriumot a kormány az osztrák alkotmány 14. §-a alapján akarná életbe léptetni?

A függelék-párt helyeselt, a miniszterelnök azonban nem adott feleletet.

A jegyzőkönyv felolvasása után az ülés egy órákor véget ért.

Fiume rendezése.

Azokat a rendeleteket, melyekkel a magyar kormány Fiumében az eddig életben nem léptetett törvényeket életbe akarja léptetni, ma kaptuk meg. Három rendelet-tervezetről van szó. Az egyik vonatkozik a közig. bíróság életbe léptetésére, a második vonatkozik a hatályba léptetés iránt kiadott rendelet végrehajtására, a harmadik pedig a közig. bizottság hatályba léptetésére.

Az első rendelet 19 olyan törvényt sorol fel, amelyek mint az 1896. XXVI. t. c. kapcsolatos törvényei életbe léptetendők. E rendelet szakaszról-szakaszra

követi a törvényt. A rendelet szakaszai lehetőleg mindenütt alkalmazkodnak a statutumhoz és régebben kiadott miniszteri rendeletekhez. Legfontosabbak természetesen azok a szakaszok, amelyek a közig. bizottság életbe léptetéséről szólnak, legalább Fiume autonomistái azt állítják, hogy ezek rájuk nézve különösen sérelmesek. A rendeletnek sarkalatos intézkedése az, hogy a közigazgatási bizottságot nem a reprezentanza mellett, hanem a kormányzó mellett állítja föl, amiből következik, hogy a bizottság ügykezelési nyelve kizárólag a magyar, a tanácskozás nyelvelehet azonban vagy magyar, vagy olasz és határozatok olasz nyelven adatnak ki. A rendeleti tervezet többi szakaszai özütán sorba állítják át a közigazgatási bizottságról szóló törvényt Fiumébe. Igen fontos és kiemelendő a 38. szakasz, mely szerint a törvény 86. szakasza helyébe a következő szöveg lép.

«A törvény végrehajtásával és az annak céljából szükséges rendeletek és utasítások kibocsátásával, valamint az ezekre nézve utóbb netán szükségességek autatózó változtatások és kiegészítések megtételével a minisztérium bizatik meg.»

Azért fontos ez a szakasz, mert a kormány ez által jogalapot szerez magának a további eljárásokra. Különösen megemlítendő még az, hogy a rendelet a törvényeknek nem valamennyi, Fiuméra nézve csak esetben értelemmel nem bíró rendelkezéseit veszi át, hanem csak azokat a szakaszokat, melyeknek életbe léptetése Fiumében lehető is, szükséges is. Így V. rész, mely a népiskolai közoktatásról szól, az 1868. népiskolai törvény 148 §-ból csak 23. szakaszt vesz át és a népiskolai hatóságokról szóló 1876. törvény 19. szakaszából hét szakaszt, azokat, amelyek az állami felügyeletre vonatkoznak. A rendeleti tervezetnek egyéb részei az erdőtörvénye a vadászatról szóló törvény és a család-törvény életbe léptetéséről intézkednek.

Mind ezek a rendelet-tervezetek az október 19-én tartandó nagy ankétnak, melyet tudvalevőleg fiumeiak bevonásával tartatnak meg, fognak beható megvitatás alá kerülni.

Bánffy és Bilinski.

(Az Esti Hírlap indólatásából.)

Bilinski osztrák pénzügyminiszter viselkedése a magyar kormány körökben a legnagyobb elkeseredést szülte az osztrák kormány ellen. Az a hír azonban mintha a magyar kormány az osztrák kormányhoz **jegyzőket** intéznet volna, egyáltalában nem felel meg a valóságnak.

A dolog úgy áll, hogy amidőn **Bánffy** miniszterelnöknek tudomására adták, hogy **Bilinski** osztrák pénzügyminiszter olyféle kijelentést tett, hogy ő a magyar hídapri közleményekre nem ad semmit, mert ha **Bánffy** nyilatkoznia akar arra van más módja is, **Bánffy** Dezső báró miniszterelnök így nyilatkozott:

— Azt hiszem, ha más haza nincs Bilinsinek, ma délelőtt s ma délután megtörtént már illetékes helyen a kívánt felszólalás.

Ez abból állott, hogy délelőtt **Jósika** Samu báró az ő felsége személye körüli miniszter, délután pedig **Lukács** László pénzügyminiszter tettek előterjesztést a felségnek **Bilinski** indiszkrécziójáról. Jegyzék küldésének szüksége nem forogt fen, mert annak a Bud. Tud. Közleménye után semmi értelme sem lett volna.

A magyar kormánynak **Bilinski** elleni elkeseredése főleg onnan származik, hogy az osztrák kormánnyal való együttes tanácskozmány alkalmával kikötötte a kormány, hogy azt nyilvánosságra ne hozzák s ezt **Bilinski** két irányban szegte meg: egyrészt az **örösi engedélyre** vonatkozó körlevelével, másrészt pedig a **kvótá-kérdésben** tett nyilatkozatával. Annál súlyosabb beszámítás alá esnek a kijelentések, mert mindkettő alkalmas a magyar kormány álláspontjának gyengítésére.

Tüntetés a kormány ellen.

(Az Esti Hírlap telefonjelentése)

Bécs, nov. 10.

A képviselőház előtt ma délen 12 órákor óriási diaktüntetés folyt le. Már kora reggel elterjedt az egyetemekenak a híre, hogy a bursensafok tüntetésre készülnek a kormány és **Lueger** ellen s a rendőrség meg is tette a szükséges intézkedéseket.

Fizetőre óra tájban meglett az aula a különféle diaktestületek tagjaival, kik néhány egyetemi hallgató felhívására elhatározták, hogy a kormány és **Lueger** viselkedése fölötti nemzetszöknek kifejezést adnak.

Erre a tanulók körülbelül ezren a szomszédban levő parlamenti épület elé vonultak. A rendőrség megkísérelte a tüntelők szétszórását, de a tömeggel szemben **győrhégek bizonyultak**. A tanulók megrohanták a főbejáratot vezető lépcsőket, miközben szólni nem akart **Heil Schönerer, Wolf, Lecher!** kiáltások hallatszottak. Majd elődolák a **«Wacht am Rhein»**, **«Deutsches Lied»**-et és a **Bismarck-dal**, közbekezdve szidva **Badenit, Luegerit** és az elnökséget.

A lépcsőn először megjelentek **Kaiser, Junke** és **Wolf** képviselők, kiket óriási ovációkkal fogadtak. Sűrűn hallatszott **«Le Badenivel! Pfuj Lueger! Le az elnökséggel!»** kiáltások is.

A rendőrség tehetetlen volt a diákokkal szemben s kénytelen volt segítségel rekvirálni. Egy diák üdvözölte **Wolfot** az egyetemi ifjuság nevében, mire **Wolf** lelkes beszéddel válaszolt. Majd felkérte a diákokat, hogy miután érzelmeiknek most már kellő kifejezést adtak, oszlojanak szét. Egy rendőrtisztviselő az idő közben megjelent segélyesapattal meg akarta rohamni a tüntelőket, mire **Wolf** odaszólt neki: «Igyan hagyja békeben a diákokat, hisz látja, hogy az egész csak békés tüntetés.»

A diákok erre el is távoztak s hazaias dalokat énekelve visszatértek az egyetemre, hová fél 1 órákor érkeztek. Itt még néhányan beszédet intéztek a tüntetőkhöz, mire azután a diákok a **«Wacht am Rhein, der Goldter Eisen wachen last. Wenn alle wutreu werden wir bleiben treu»**, s más dalok éneklése közben szétoszlottak.

A parlamentben a tüntetés alatt nagy ijedség uralkodott. Az elnökség attól tartott, hogy a tüntetők be akarnak hatolni az ülésterembe s **bezuráltak az összes kapukkal**.

A tüntetők távozása után **Kramar** dr. az ülést megnyitotta. A képviselők megrohanták az elnöki emelvényt s kérdővonták az alelnököt, amiért a keresztény-szocialisták részéről a múlt üléseken esett küzbeszólások, mint **«Gazemberek! Arulók! Disznók!»** s egyéb diszkriminációk nem kerültek bele a jegyzőkönyvbe.

Kramar dr. alelnök erre azt válaszolta, hogy az ilyen imparlamentáris, szúcára való kifejezéseket annaekelőtte sem vették jegyzőkönyvbe.

Ha azonban a képviselők kívánják, intézkedni fog, hogy a jövőben minden ilyen kifejezés megörökíttesék. Majd ösmerje meg legalább az utókor is, hogy milyen előkelő az osztrák képviselői vitalközi modora.

Az incidens azzal befejeződött s az ülés nyugodtan folyt tovább.

A holnapi kongresszus.

(Az Esti Hírlap indólatásából.)

A főrendek tanácskozásai térében holnap érdekes társaság fog összegyűlni. A muzeum díszterme aligha látott még hasonló összeállítású gyűléseket.

Ott lesz az elnöki emelvényen a bíboros hercegprímás. A főrendiház ülésin a kormány pdjai mellett állítanak fel a primás számára bíbor-selyemtakaróval fedett kis asztalt, — holnap elnökölni fog.

Jóbról és balról lilaszínű sapkák, ékes palliumok környezik. A főpapsg aligha volt még e teremben olyan teljesen képviselve, mint amilyen számmal a püspökök a holnap megnyíló kongresszuson fognak megjelenni.

Mögöttük lájlok majd a közelmúlt kereszties lovagjai, **Zichy, Eszlerházy** s a többi, az egyházi politikai harcok emlékével összeforrott alakot. De megjelennek azok is, akik a katolikus egyház ügyét nem lángpállossal szolgálják.

Es végül a tábor. Itt lesznek ok is: a néppártok is vannak külképviselel. A nép ezeknek nem juttathatolt mandátumot, de ok érzik magukban a hivatást, és küzdenek, népgyűlésnek, szónokolnak. A kongresszus nekik is ad helyet. Így aztán sok kegyelmes és melóssagos ur padján fognak a felebarát egyenlőség nevében e falak közt szokatlan tagársak ülni.

Vaszary Kolos bíboros hercegprímás beszéde, melylyel a kongresszust megnyitja, jóval nagyobb lesz annál, melyet **Simor** hercegprímás az autonómiai kongresszus megnyitásokor 1870. okt. 26-án mondott el. **Mig Simor** csak rövid bevezetőt szolt a kongresszus czéljáról, **Vaszary** megnyíló beszéde tizennyolcz sűrűn írott oldalra terjed.

A kongresszus tanácskozásainak rendjére nézve megallapított szabályok bizottsáijk a tanácskozási parlamenti menetel.

Az előkészítő gyűlésen választják meg titkos szavazás után a kongresszus világi másodelnökét és egy papi és két világi jegyzőt. Szükséghez képest bizottságokat is alakítanak.

Itt is szigorúan be fogják tartani a szónokok jelentkezés szerinti sorrendjét, a vita megosztását az elv és lényegre irányuló általános és az ennek hová gézével következő szakaszonkénti tárgyalásra, — s a többi ehhez hasonló parlamenti tanácskozási formákat. A tárgyhöz mindenki **kétszer** szóhat hozzá, sőt személyes megtámadtatás, rendszabályi vagy napirendi vita még ezen kívül is nyujt alkalmat arra, hogy akik számára a szónoklat másik foruma, a t. ház nem akarja kapuit feltárni, itt mindazt kiönthessék, ami felkútel nyomja. Másfelől természetesen éppen a tanácskozási rendnek ezen, — vajjon kimondjuk-e — liberális formája a kérdések teljesen kimerítő megvitatását teszi lehetővé.

A szavazások itt is felállással, 10 tag kivanatára névzáratt, személyes ügyekben titkosan történnék.

Az elnök jogai a képviselőház elnökének jogköréhez hasonlóak s így a tanácskozásiok zavartalan menetének biztosítására a rendautasítások ismeretes skálája egészen a szó megvonásáig áll az elnök rendelkezésére.

Egyelőre a holnap kezdődő kongresszus elnökének aligha lesz alkalma és oka a rendautasítások fegyverének igénybevétele.

A kongresszus tisztikara különben a második ülésen ekképpen fog meg

alakul: Elnök: Vaszary hercegprímás, világi alelnök: Szápáry Gyula gróf, ügyegek: Gieswein Sándor (egyházi), Günther Antal dr. és Mócsy Antal, ház-nagy: Szápáry István gróf.

Tallhegygyűjel

Budapest november 10.

Ha behozák a viemérbordát s ezzel körülbelül egy krajczárra teszék a víz literjének árát, a közönséget melyen érdeklő ár-emelkedések lesznek.

A szegény kavának természetesen felemlék a picolót fekete árárt egy krajczárral, mert nem lehet fölök kívánni, hogy a víz árát kizárólag ők fizessék s ne a közönség.

A korcsmai kroszok a bor árát literenként legalább két krajczárral lesznek kénytelenek emelni. Könnyen kitalálható okokból emelnie kell a bor árát, 1 krral azonban nem emelhetik, mert ez alkalmatlan a megosztásra s így az eddigi 60 krosz bor ára 52 krajczár lesz.

Drágább lesz a tej is, mert azt csak nem lehet kívánni a soroksári milimétriktől, hogy már Soroksdórt végezzék el a tejjegyártást olcsó soroksári vízzel s aztán a várnélkül kitégyék gyármanjukat az orvosi megvizsgálhatásnak.

A korcsmai s kávéházi élet egy új fogalommal fog gyarapodni Budapest közegészségügyének nagyobb dicsőségére. A visszahúzótt sörből készült sörhazlik mintájára lesz *vishazli* is.

Vízet a szomszéd falvakból természetesen filos lesz behozni, mert ez csorbanát a város jóvedelmét s e végből a városnál szaporítani fog kelleni a városi vízfelügyelőket s a pénzügyőröket, hogy elejét vehessék a vízüzemészetnek.

Fiatl leányok tudvalevőleg szeretnek *friss hóban* mosakodni. Ez a város vízvezetési jövedéke ellen kihágás lévén, mint ilyen megakadályozandó s megtorlandó. A *kötészetesági* felügyelő utasítást fog nyerni, hogy a frissen esett havat úgy az utcákon mint az egyes házakban alkalmas módon piszkítása be, hogy a hóvíznek mosakodásra való használása lehetelenné váljék.

Uyen állapotok lesznek, ha behozák a vízmérő órákat. Vizsgálatásul szolgálhat azonban az, hogy hivatalnokszaporításra lesz szükség, mert a vámenlőrökön kívül *mai* *financzeokra* is lesz szükség.

köszöni neki, hogy Kuba esigetének antonomiát adott, amivel az Egyesült Államok és Spanyolország között felmerült konfliktust megszüntette.

Félmillióes rablás.

Sevilla, nov. 10. (Az Esti Hírlap távirata.) Az éjjel ismeretlen tettesek betörték egy ékszerüzletbe és 500 ezer frank értékű ékszert elraboltak.

ESTI HIREK.

Sub auspiciis regis.

(Az Esti Hírlap tudósítóiától.)

Az egyetemi tanács ma délelőtt 11 órakor avatta Sub auspiciis regis doktorrá Vígadó Ferencz gróftól Csárossy Ignácot az államtudományi, Fenyvessy Ignácot az orvostani és Zsilinszky Mihály vallás és közoktatásügyi államtitkár jelent meg.

Zsögöd Benő jogikari dékán elmondotta, ez ünnepe szép célját, mely ambíciózt ad a fiatal embernek (Zsilinszkyt), mint az apostoli király személyének képviselőjét, aztán átler a promoveálndók méltóságára, kit egyetemi éveik alatt minden vizsgájukat a legszebb eredménnyel tették le. Egyszersmind felszólítja őket, hogy a felavatás előtt doktori értekezéseiket olvassák fel.

A nagy érdeklődéssel fogadott értekezések után a hagyományos ünneplésy módon történt meg a felavatás, melynek befejezte után az új doktorok a Király képviselője elé járultak.

Az államtitkár arról az atyai szeretetről beszélt, melylyel a legalkotmányosabb fejedelem a magyar nemzet minden törekvését kíséri, arról a királyról, ki szobrot emelt a mult idők nagy alakjainak, aki nem feledkezik meg a jelen érdemeiről sem.

Ezt a gyűrűt — ugymond — amelyet a szorgalom jutalmául küldött önöknek, őrizték meg ifjú barátaink.

Az új doktorok nevében Csárossy Ignác köszöntö meg a kitüntetést.

— **Kitüntetés** A király Berger János dr. Szilágy vármegyei főorvosnak a közegészségügy terén szerelt érdemei elismerésül, Ferencz József-rendje lovagkeresztjét adományozta.

— **Miniszterek hazakeresése.** Bécsből telefonálják: Lukács és Jósika, miniszterek ma Budapestre utaztak.

— **Pályázat egyetemi tanszékre.** A kolozsvári Ferencz József m. kir. tudományegyetemen a *Közegészségügyi tanszék* megürülvén, annak betöltésére pályázatot hirdettek. E tanszékelt rendes tanár kinevezésére esetén 2500 ft évi fizetés, öt idősebb 300 frtkos pótlék és természetbeni lakás vagy 360 ft évi lakbér, — rendkívüli tanár kinevezésére esetén pedig 1500 ft évi fizetés és természetbeni lakás vagy évi 420 ft lakbér élvezete van egybekötve. Azok az orvosdokorok, akik e tanszékelt elnyerni óhajják, folyamodványukat életpályájuknak okmányokkal ellátott leírásával, továbbá az illető tudományok terén kifejtett önálló buvárdokának, a tanításban való jártságának, valamint nevelismereteik bizonyítékával kellően felszerelve, folyó év november 10-ig 30-ig bejáróljanak a kolozsvári egyetem orvoskan dékánai hivatalához nyújták be.

— **Változások a horvát bírói karban.** A hivatalos lap ma a következő királyi kéziratot közli: Kossick Ágoston törvényeszi elnököt a horvát-szlavon báni táblához tanácsossá kinevezvén, megengedem, hogy Salaj Blenyhért dr. államügyész az ogulini törvényszék, Havna Mihály járásibíró pedig amitroviczai államügyész vezetésével megbizassék.

— **Az aranyföld.** Stojan Cabrilo, aki a boszniai Zalora közös lakosa, mint a *Bosn-Post* írja, július 24-én nyomtalanul eltűnt hazulról. A vizsgálat melyet megindítottak, hogy nyomába jussanak, megállapította, hogy Cabrilo *babonaszágának* lett az áldozata. Régóta buslakodott amitt, hogy házasságá-

ból gyermeke nem származott és ezért könnyen hitt csomászójának, Boskovic Markónak, aki azt tanácsolta neki, hogy *férvődjék meg olyan vishem, melyben aranyak vannak* akkor a feleségének biztosan gyermeke születte. Cabrilo eltűnése napján tényleg száz darab aranyat, vettmagóhoz és eltávozott. Mindjárt az a gyantát adott, hogy Boskovic a könnyen hívó parasztnak csak azért mondotta, vigyen magával aranyat, mert est akarta tőle venni. Mivel Cabrilo nem tért még vissza, azt következtették, hogy életét vesztette. Ez a hiedelem most igaznak bizonyult. Mint ugyanis *Nevesinyeből* írják, néhány nap előtt a csendőrök a Crvanj Planiban a *debelajusi* erdőben megtalálták Cabrilo holttestét. Minden jel arra mutat, hogy Cabrilot megölték. Boskovicot már elfogták, de ő tagadta a gyilkosság elkövetését.

— **Frankl Mórós a számművész.** Ma délelőtt megjelent szerkesztőségünkben Frankl Móríc, akit valamikor mint csodagyermeket emlegettek. Bizonyára sokan emlékeznek még arra az időre, amikor Frankl Móríc bámulatos fejszámolásaival produkálta magát. Azóta felnőtt a csodagyerek és sok minden történt vele. Volt katona nyolcz esztendeig, bejárta Kinát és Japánt s miután sok büntetést állott ki engedelmessége miatt, beteg hazajött. Most, hogy hazajött, ismét fejszámolásának bemutatásával akarja megszerezni a nyeret. Azért jött hozzánk, hogy hírül adjuk a közönségnek, hogy ő legközelebb a fővárosi iskolákban s később nyilvánosan is fel fog lépni. Hogy megmutassa, mit tud, néhány példót hamarosan meg is fejtett. Így azt kérdeztük tőle, hogy a villanosság, mely egy másodperc alatt 300,000 kilométert tesz meg, hány métert tesz meg egy év alatt? Rövid gondolkodás után azt felelte: 9,406,800 *miliárd métert*. Egy másik kérdés a következő volt: ha valaki 1869. szept. 8-án született, hány napot, hány órát, hány percet és hány másodpercet élt? Frankl a következő feleletet adta: az illető szerdasi napon született, élt 10655 napot, 255,720 órát, 15,343,200 percet és 920,592,000 másodpercet. Végül bámulatos gyorsasággal felelt meg a következő kérdésre: mennyi 17,984,728 köbgyöke? Alig gondolkodott két másodpercig s már megmondotta, hogy 262. Frankl Móríc tizenhárom évvel ezelőtt lépett fel utóljára Kolozsvárról s mert semmiféle mestersége nincsen, most ismét bámulatos számolási képességének mutogatásával akarja megkeresni a mindennapi nyeret.

— **A fehér halál.** Eddig csak a *feleke halált* ismertük, amely néven a pestist nevezték s most *Colajanni* dr. Nápolyban szembe állítja vele a *fehér halált*. A fehér halált nem bakteriumok terjesztik, de azért oroklekeny éppen úgy mint bármely betegség. A fehér halál fegyverrel az éhség, teljes kimerülés, rossz táplálkozás és az egész ember elfajulása. Colajanni szembe állítja egymással a balandóságot Nápoly előlök és szegény városrészeiben. A gazdag városrészekben az 1884. évi kolera alatt 1000 ember közül 26 halt meg a szegények között 64. Az idegen látogató Nápoly nagy szállóiban éppen annyira biztosítva van a betegség ellen, mint bármely más európai városban, de a szegény lakosság közt szüntelen ott ólálkodik a fehér halál és tönkre teszi a testet és a lelket. Halál az olvas városokban milyen rosszul táplálkoznak az emberek, arról már sokat írtak és beszéltek, de hogyan laknak az emberek Nápolyban az külön is említést érdemel. Ott a legszegényebb

területeken egy négyszögkilométeren 1254 ember lakik, míg ugyanabban területre Turinban csak 340, Rómában 280, Pariában 365 lelek jut. Itt az embereknek tehát nincs elég levegőjük, nincs elég világosságuk, az emberek, mint Colajami mondja, olyan helyeken laknak, melyeknek nincs lakásformájuk s melyek inkább állatok mint emberek számára valók. Ha a gyermekeiket ezekből a barlangokból az iskolába küldik, akkor sem jutnak jobb helyre, mert a nápolyi iskolák botrányos állapotban vannak. Colajami azt kívánja, legyenek valamit e botrányos állapotok és a *fehér halál* pusztításainak megszüntetésére.

— **Furcsa verseny.** Két londoni ut, kiknek nevét London pénzügyi köreiben jól ismerik, néhány nap előtt sajtósaősos versenyre kelt egymással. Mindkét ur szenvedélyes dobányzó és naponta nagymennyiségű finom havannaszivart füstöl el. Amikor egyszer a Temzén hajózártak, afölött vitatkoztak, vajjon mennyit tudna az ember elfüstölni, anélkül hogy rosszul éreznémagát. B. tréfálkozva azt mondotta, hogy ő tizenkét óra alatt a legerősebb Kubabó iszivt egy fontra menőt. Barátja ezt erősen kétségbe vonta és csakhamar kész volt a fogadás. Egy font szivart éppen száz darab jut és B. kötelezte magát, hogy ezt a száz darabot délelőtt tíz óráig este tíz óráig elszivja. Csak azt kötölte ki, hogy a szivárokat a szabad levegőn, szintén egy hajókázás alkalmával szivhassa el. Köznyelbe burkolozva kényelmesen elhelyezkedett a hajó orrán, ahol a szél a legerősebben fújt és a megállított időben nagy lelkinyugalommal megkezdte a szivározást. Kilencz óra és husz percz alatt 86 szivar ment füstbe. Mivel a hátralevő két órára még 14 szivar volt hátra, a szivározó ur feladta a versenyt.

Városok ügyek.

— **Tíz százelek adomelése.** A jövő évi városi deficzit elenyészletésére a székes főváros főzámverője a jövedelmi pótlódó után kivendelő 25 százalékos közszégi pótlódó kivételét tervezti az egyenes állami adó után járó 25 százalékos eddigi közszégi pótlódón kívül. A jövedelmi pótlódó tudvalevőleg a hábéradó 30 százaléka, a házosztályadó 40 százaléka, a III. osztályu kereseti adó 10 százaléka, illetőleg, ha az adóállapot képező jövedelem 400 frtot mehalad, 35 százaléka s a IV. osztályu kereseti adó 35 százaléka. A jövedelmi pótlódó utáni 25 százalékos közszégi pótlódó általagosan véve 8—10 százalékos adomelések felel meg, ami a főváros lakosságának jelentékeny megerbheltséget jelent. E teher súlyosságából nem sokat von le az, hogy jövedelmi pótlódó alá nem esnek, tehát az új közszégi adó alá sem a 3000 frtnál kisebb állandó bételek húzóik.

— **Választások december végén.** A m. kir. közigazgatási bíróságtól még ma napig sem érkeztek le a bíráló választmányhoz a közszégi választói névjegyzék ellen beadott s a bíróság október 26-iki ülésében visszautasított panaszok. A közszégi választások kitűzését azonban ennel jobban hátráltatta az hogy a virulista névjegyzék ellen *Bobwa* János, megyeri *Krauss* Izidor, *Reko, vits* Gyula és *Ransch* Ferencz panaszot adtak be a közigazgatási bírósághoz. E panaszok felterjesztésével a bíráló választmányok még várni kell, mert a többi elutasított felebezőkre nézve nem ma járt le a kézbesítési és ámsítandó 15 nap. A közigazgatási bíróság aligha veheti előbb tárgyalás alá a panaszokat november 20-ika előtt. Mind a panaszokat okvetlen érdemleges tárgyalás alá kell venni, mert a közigazgatási bíróságtól szóló törvény 41. §-ának első pontja határozottan kimondja, hogy a közigazgatási bírósági eljárásnak helye van a törvényhatóság állandó bíráló vá-

haszományának azon határozata ellen, amelylyel a legtöbb adófizelőt névjegyzéke ellen emelt fölebbzárásokat elintézi. Ha szóbeli tárgyalás, a felek megidézhetőek székessége nem válik a bíróság a panaszok felett még novemberben határoz, az eddigi tapasztalat szerint legalább két hét kell ahhoz, amíg a budavári régi Fortuna épületből az iratok a Lipót-utcai új városbázára érkeznek és így az igazolói választmány december közepé előtt aligha jöhet össze ülésre tekintettel arra, hogy a választási határozatok vonatkozó hirdetménynek legalább 8 nappal előbb kell kifüggesztve lenni, december vége előtt nem lehetnek meg a választások, a tisztújítás pedig október januárjára marad.

Arverések a fivarosban. Stiller Mór 349 frt. ing. VII. István-út 17. nov. 11. — Mautner Pál 754 frt. ing. VI. Főisp. utca. 16. nov. 11. — Schöffer Ignác 2616 frt. ing. V. Becsi-ú. 7. nov. 20. — Deutsch Imre 802 frt. ing. VII. Garay-ú. 33. nov. 13. — Bobula János 2983 frt. ing. VII. Szérvélség-ú. 45. nov. 31. — Klein Benő 841 frt. ing. VIII. József-körút 32. nov. 11.

Törvény előtt.

Bírói kivétel. A király Mayer Károly szombathelyi törvényszéki jegyzőit a szent-gothárdi járásbíróshoz átiróvá nevezte ki.

Tarnóczy Gusztáv bíránya. Nagy port vert fel annak idején az a dunpör, amelyet Lazarovics Mihály panaszára indított meg a budapesti büntető törvényszék Tarnóczy Gusztáv ügyvéros és a nyitrai választás elnöke ellen. A vád tárgya az volt, hogy Tarnóczy jó drágán eladott Lazarovicsnak gépjárat és az arról nyert változatot egyszerű rajta, egyszer meg az arján hajlotta be. A kar állitogaz több ezer forint volt. A budapesti büntető törvényszék két napig tárgyalás után Tarnóczyt felmentette az ellene emelt vád alól, mert a végvártalás bizonyítékaió bíróssággal nem lehetett megállapítani. A királyi ítéletből a büntetőtanács, a királyi ügyész felelőse folytán, ma fogalkozott a szenzációs ügygyel. A tanácsban Herics-Tóth János, táblai másodelnök elnököt, előadó Zachár Gyula táblai bír. volt. A tábla több órán át tartó tanácskozás után helybenhagyta a törvényszék ítéletét.

Érdekes felmentés. Gyermekgyilkosság vádjával illetve állit meg a budapesti büntető törvényszék Tóth Ernő táblai bíró elközlése mellett ítélezte tanácsa előtt egy fiatal parasztonak: Asszonyt Katalin. A kir. ügyész azt valdja, hogy tavaly nyár elején, megölte udonszürtt kis csemeget és azt a szomszédok padláján, a szalma köze rejtette. Az asszony azért védekezik, hogy gyermeke holtan jött a világra és azért rejtette a hullát a szalma közé, mert nem volt pénze, hogy tisztességes eltemethesse, a csabító pedig tudni sem akart a dolgot. Az orvoszakértők lehelősségek tartják, hogy a gyermek halva született, de a hulla boncolásánál sok olyan körülmény merült fel, amely azt a feltevést is jogossá teheti, hogy a gyermek a gyilkosság pillanatában meg él. Dr. Gruber Lajos kir. ügyész a felleves alapján meg is valdolta az asszonyt, míg dr. Mózes László, a védő, azt valdta, hogy a törvényszék nem lehet pábjább a pábjábi. Az orvosok nem tudnak határozott választ adni. Ha tehát a bíróság emeli az asszonyt, úgy ezzel kimondotta, hogy a gyermek élve született, tehát többet tud, mint a mennyt az orvosok tudtak. Ez pedig non sens. Felmentést kér. A bíróság maga is a védő állitáspontján volt és annak indokolása alapján az asszonyt felmentette a gyermekölés vádjá és annak következménye alól. A kir. ügyész felebbezett.

SZINHÁZAK.

Mai színházi műsorok:

A Nemzeti színházban ma Katona József szomorújátékát Bink-béni adják. Gertrud — Józsa Melinda — Cs. Alszeji J. Bank bán — Polffy, Petur — Szacsay. Kezdele 7 órakor.

Az operaházban Mascagni Pásztor-decsület című melodrááját adják. A szereplők: M. Rallér G. Gibos, Vilent, Laricza és Mihály Jászcs. Az opera után Mader balladát. A páros színpad hozák színt. Kezdele 7 órakor.

A Népszínházban ma Géczy István népszínműve Az ország mátkája kerül színtre. A főszerepekben Blahóti P., Lukács Juliska, Gázi Mariska, Vidor és Szirmay lépnek fel. Kezdele 7 órakor.

A Várszínházban Blum és Tóthé bohózatát a Csodások ural hozák színtre. A főszerepekben Lányci Áka, Hegydi, Fenyvessy és Gál adják. Kezdele tel 8 órakor.

A Magyar anatómban Adria Ross Derül-borol című operettjét adják először Páló Rozs-val és Székelyvel. Ezután Varney operettje A bátrnyakok kerül színtre. A főszerepek D. Vidd Gzella, Lány Etel, Sebestény, Székely és Ferenczy adják. Kezdele 7 órakor.

Gyenes László mint Shylock. Erdékes esteje lesz szombaton a nemzeti színházban. Shakespearé drámája, a "Veleucusi Kulmár" kerül színtre. Shylock szerepében Gyenes Lászlóval. Ezt a szerepet eddig Ujházi Ede játszotta és az ő remek alakítása után mellán lehetünk kíváncsiak Gyenes Shylockjára. Erdékesége a szombati előadásnak az is, hogy ekkor szerepelnek először a szegény joghallgatók mint statiszták.

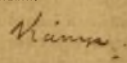
A Kukta kisasszony. Márkus József új-ígértőárunk ma olvasta föl a népszíntéj tagjainak új énekes bohózatát a "Kukta kisasszony"-t. A felolvasáson jelen volt az iga gató is. A még ebben a hónapban színtre kerülő bohózatból néteken tartják meg az első próbát. A főszerepek: Nádai Ilonka, Gázi Mariska, Basi Mariska, Németh József, Szirmay Imre.

Egy felvonásos darabok amépszínházban. A legutóbbi években az egyfelvonásos darabok valóságos számúve voltak a népszíntézhöz. Pedig bány bájos apr ság illik éppen a népszíntézh músorára. egyfelvonásos operettek, bohózatok és más színművek, amelyek a külföldön nagy és állandó sikert értek el és nálunk érthetetlen okokból voltak számúve. Pórszál Kálnán, a népszíntézh igazgatója ezen is segítenek: parkodik és elhatározta, hogy még az idén rendez egyfelvonásos esteket. Egy-egy este két-három egyfelvonásos kerül majd előadásra. Főelevenként Offenbachnak "Elégység lámpafényé" című egyfelvonásos operettjét s a "Senes leány, senes leány" című apróságot, amelyek annak idején sikert arattak a népszíntézhben. Már egy új egyfelvonásos is van a színtézhnek. Ez a "Kis erdő" című operette, amelynek líráját Lóránt art, zenéjét pedig Grisari szerzte. Főszerepét Kéry Kiriának szánta az igazgató.

Bajai színészet. A bajai színtézhben Kunhagyó társulata játszik s bár fölton kúdenke kell a közönség részvételegyével, nem mulaszt el semmit, hogy musorát mindig is esz új darabok ügyes előadásával gazdítson. Az összes vidéki színtézhok bejárt Trilbyn kívül musorok vannak: Fauchon asszony leánya, Mária bátyja, Róssaszíni levelek és csaknem minden fővárosi újdonság. A közönség kedvence Kende Paula, a társaság nartája, jó erők továbbá: Reviczky Etel, Hevesi Janka, Szelenyi, Bolog Árpád és Viola. Baján kúdenbe a társulat folyton úrs ház előtt jár, szólt, úgy, hogy Kunhagyó elhatározta, hogy nem várja be a rendes három havi idény végét, hanem még hely folytonos küzdes után e hónap 16-án Zomborba teszi át teli állomást.

A kulisszák mögöl.

A népszíntézhben méltó felütést kelt egy idő óta, hogy Gázi Mariska szokatlan szíveséggel fogad estének az öltözöjében egy fiatal magúst. A kilenczuga koronás úri erosen kisköru és meglehetősen bátoritánuul járkat a kulisszák mögöl és a folyosók. De a Gázi Mariska öltözöjében otthonosan érzi magát és tüzesen udvarolva a bijos naivának. A naiva pedig bátoritánu és láthatólag jól esik neki, ha minél többlet beszél az ifjú gróf. Csak a legbevallatalkban tudják, hogy mi ennek a dolognak a nyíltja s bizonyára maga az ifjú gróf fő cselekedőnkön legjobban, ha legközelebb a színtézhon látja majd magát. Mert Gázi Mariska mostanában tanulmányozza a magánfújságok, hogy annál természetesebb legyen a "Kukta kisasszony"-ban, amelyben majd egy fiatal gróft játszik.

Sport.

A szerezésenlül járt szokó Bauer, aki az hécsi meeting utolsójéig napján lovárdi labokot és súlyos sérüléseket szenvedett, mint értesülünk ma már elhagyta s hécsi közöriháza. Teljesen gyógyt és orvosok véleménye szerint azonban nem szabad lovagolnia. Boorer küdenben a Gaston szálló szerződtette trénernek.

A karisbadi pálya vedőke Az 1898-14. megtartandó karisbadi verseny vedőkségét Ferenc Ferdinánd főherceg vállalta el.

Morin diadala. A calaisi kerékpár-velodromban Morin megapelőt mértéköl meg Deschampsval. A küzdelem, melyet oriai közönség nézett végig, Morin fényes győzelmevel végződött.

Krausz Lajos új tréner. Krausz Lajos versenylóvat Lazarovics-tól vette és fűtő-hez, az Apponyi-utaló eddigi idomárjához adta tréningbe.

Guarrier mészében Guarrieri Fea. Felics Tasziló grófnak a Trival-Stakeben szerencsétlenül járt lovát tudvaleg a magyar kormány vette meg. Felics gróf a nevesvérül levélv. most János kötelezettségeiből törölte.

KÖZGAZDASÁG.

Kézbányásztervezés. Készlet 33371 darab. Árak: I-35 randt magyar srtést 51-55 $\frac{1}{2}$ szorbák 54-55 forint. Az irányzat változatlan.

Jelentések a tüzsdékröl.

(Az Esti Hirlap társaságától)

A gabonázület Budapestre. Amerikában az argentinai esözésekre a hangulat ellanyhult és a gabonárák rohamosan hanyatlottak. Nálunk az irányzat elbágyadt, a malmok csak alacsonyabb árakat enged lyetnek. Elkelt 10,000 q. buza 5-10 kral alacsonyabb áron.

A következő buzafrágok kerültek forgalomba:

Tiszavideki	200 mm.	76 6 kgr.	19 95 frton
	150	75	19 95
	100	74 5	19 50
	200	77	13 10
Fehérm.	200	77 5	13
	100	78	13 10
	200	75	19 35
	200	75	19 35
	150	80	19 25
Pestmegyei	100	75	19 37
	200	79	13 20
	100	75	19 25
	100	75	19 30
Hatali	3000	75 5	19 90
F-tiszav.	100	76 5	13
Kaocsai	1800	76	1 85

Egyéb gabonaművekben az irányzat ellanyhult, az árak mérsékelten csökkentek. Rozsát 8 40-8 55, tenzert 4 70-4 85 és zabot 6 5-6 55 forinton adtak el.

A határidőpiacon a tengeren túli baissé jegyzések spekulációt e adásra ösztönöztek, mire az árak csökkentek.

Közlötek:

Buza tavaszra	12.09-12.08
Rozs tavaszra	8.84-8.80
Tengeri máj.-jun.-ra	5.49-5.44
Zab tavaszra	6.53-6.49

A budapesti értéktézőse. A külföldi magasabb zárójegyzések az irányzatot megzáródtatótták, a forgalom egy levéssé megelénkült és a nemzetközi vezető értéken kívül a helyi közlekedési vállalatok részvényei árelőnyben részesültek.

Az öltözésén előforduló kötések: magyar hitelrészv. 396.50-387 osztrák hitelrészv. 353.75-354.10 leszámitolbank részv. 251.50-261.75 osztrák magy. államvasút részv. 334.75-336.25 rimamurányi vasútrészv. 233.25-253.0 közúti vaspálya részvény 62.50-382 villamos vasút részvény 286-287

Záratok maradt: magyar hitelrészvény 386.5 osztrák hitelrészvény 353.00 oszt-magy államvasút részv. 335 leszámitolbank részvény 251.50 jelzáloghitelbank részvény 274 közúti vaspálya részvény 331 városi villamos vasút részvény 287 forinton.

A déli tüzsdén jegyzetek: magyar hitelrészvény 366.75-386.25 oszt. hitelrészvény 353.90-353.00 osztrák-magyar államvasút részvény 331.75-384.25 leszámitolbank részvény 251.50-251.75 jelzáloghitelbank részvény 274-274.50 rimamurányi vasútrészvény 233.50-233.70 közúti vaspálya részvény 31.25-384 városi villamos vasút részvény 286.50-287 forinton.

Záratok maradt: magyar hitelrészvény 386.25 magyar aranyáraké 121.75 magyar koronáráráké 99.50 pesti magyar keredelmilbank részvény 1427-1428 osztrák hitelrész. 353.60 leszámitolbank részvény 251.50 jelzáloghitelbank részvény 274.50 rimamurányi vasútrészvény 233.50-233.70 közúti vaspálya részvény 31.25-384 városi villamos vasút részvény 286.50-287 forinton.

A gabonázület Bécsben Bécsben a hangulat ellanyhult, a gabonacikkek lenyegesen bányátlottak.

Jegyzékek:

Buza tavaszra	12.02-12.08
Rozs tavaszra	8.84-8.80
Tengeri máj.-jun.-ra	5.75-5.76
Zab tavaszra	6.80-6.81

A hánoi értéktézőse Bécsben a résztezősághoz hangulat terjedt el, az árnyakom emelkedtek.

Jegyzékek: osztrák hitelrészvény 353.60, magyar hitelrészv. 387.-, magyar aranyáraké 122.10, magyar koronáráráké 99.90, anglo bank 102.- osztrák magyar államvasút részvény 384.50 forinton.

Piaci árak.

(Az Esti Hirlap társaságától.)
A mai forgalom minden téren igen gyenge volt. Az árak semmiben nem változtak. A kicsinybeni eladások következőkép történtek:

Hús: I. randt levehus 72-88, II. randt levehus 59-56, III. randt levehus 48-56, vesepecsenye egázében 68-80, rostályos 80, leber pecsenye 80, tisztított vesepecsenye 180, marhanyelv nyersen 73, pácólva 90, füstölve 140 krajczár kilója. Disznóhús csombja, lapoczkája 56-68, karaj 80-90, füstölt sonka 115-120, nyel 30-36 kr. azalona 64, zsír 64, háj 68-70, prágai a. darab 180, karaj 100-110 krajczár kilónként.

Baromfi: Rántani való csirke 70-75, sátni való csirke 120-160, tyúk 140, kárpán 120, 200, pulyka 80-40 kövér lud 400-500, sovány kacs 120-140, kövér kacs 200-220 krajczár páronként. Tisztított baromfi: csirke 45-60, császár poulard 8-100, pulyka 180-200, sovány kacs 90-120, hízott 160-150 krajczár darabonként. Lud kilója. 48-56 kr. elsőrendű zsír 80-90, háj 90, olvantott zsír 80-100 kr. kilója.

Vadak: Nyul 109-160, fogoly 90-100, őzszomb 300-350, gerince 500-600, egázében, szarvas 45-100, vesepecsenye 1-80, vadidisz 50-100 kr. kilója, fácán 140-170 gyöngytyúk 80, tuzok -20 erdei szalonka 160, császárdrája 150, hófaja 180, vadkacs 90 kr. drája, fenyvesmadár 50, párja.

Halak: Élő ponty 60-120, csuka 60-120, keszege 125-150, süllő 20-160 krajczár. **Jegelt halak:** ponty 20-60, csuka 12-50, keszege 120, fogoly, süllő 30-120, apró hal 30-50. Lazaec 500 krajczár kilója.

Különétek: Teajav 120, főzővaj 80-100, tojás 6 drb 20 kr., teolajás 32 drb, főzni való tojás 30 drb, meszes tojás 40 drb 100 krajczár.

Valóság szerkesztő: Neszmélyi Artúr.

— Hogy hozhatják ide a völegényt részegen?
— Józánul nem gyűlt volna!

Faragott botorok (Külső eladók. KUPKA ISTVÁN asszisztens mestermű.)
VII., Wesselényi-utca 68. a

— Ögyvéd ör, én egy pofont kaptam.
— No, és?
— Hát jüttem átadni az ögyvéd örnak.

Helybeli usak, kik helyközönségek föltételek mellett chajják robusztuséleteket hasznérni, azok forduljanak hozám, és kúdenk férfisi békeké zalogban vannak on zokot kiváltké csak a zalogeladástól, lakcímüket és nevüket egy levelben kiküldöz hozám. A királtköt ruhamentő finomak kiváltké, ha esetleg szükséges javítás fordul el az öltözésem rendbaváltás bszárolt, ha kérem a kívánt időre hához szállit m. Kiváltsági hűdétetem vid kúdenke is kúdenjé, kiknek utánvétel kúdenm a megfizetés. Itt egy tanácsot is fölvetek. Fuzekas József VII., Róka Székard-utca o. I. em. 5.

— Legjobb lesz, ha szólnk, angolom!
— Veled a világ végéig!
— És anyád...?
— Meg fog bocsátani!
— Azt hiszed?
— Tudom bizonyosan... Hiszen megkérdeztem

„Az Évszak“

szabás mintákkal, divatképekkel, szép irodalmi részszel. Előfizelési ára egy evre 4 ft; 1/2, évre 1 ft.

A Magyar Hirlap előfizetői kedvezményképpen egy evre 2 ft 60 negyed, évre 6 krt kapják.